

ΚΡΗΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ

Κείμενα και μελέτες της Κρητικής Ιστορίας

ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΜΑ΄ * 2021

Cretica Chronica

TEXTS AND STUDIES ON CRETAN HISTORY • PUBLISHED ANNUALLY BY THE SOCIETY
OF CRETAN HISTORICAL STUDIES • VOL. 41, 2021

ΚΡΗΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κείμενα και μελέτες της Κρητικής Ιστορίας

ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ * 2021 * ΤΟΜΟΣ ΜΑ΄

ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΡΗΤΙΚΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ηράκλειο 2021

Διευθυντής

Αλέξης Καλοκαιρινός

Συντακτική επιτροπή (μέλη του Δ.Σ. της Ε.Κ.Ι.Μ.)

Αργυρή Γαλενιανού, Εύα Γραμματικάκη, Αλέξης Καλοκαιρινός,
Κλαίρη Μιτσοτάκη, Γεωργία Μοσχόβη, Γιώργος Νικολακάκης,
Λένα Τζεδάκη-Αποστολάκη

Επιστημονική επιτροπή

Χαράλαμπος Γάσπαρης, Όλγα Γκράτζιου, Θεοχάρης Δετοράκης, Μανώλης Δρακάκης,
Ελευθερία Ζέη, Στέφανος Κακλαμάνης, Κάλια Καλλιατάκη, Κατερίνα Κόπακα,
Γιάννης Μαυρομάτης, Σωκράτης Πετμεζάς, Αλέξης Πολίτης, Νίκος Σταμπολίδης,
Χριστίνα Τσιγωνάκη, Άγγελος Χανιώτης, Νίκος Χατζηνικολάου, Alfred Vincent

Εκδοτική φροντίδα

Λένα Τζεδάκη-Αποστολάκη

Τυπογραφική επιμέλεια

Νικόλας Αναστασίου, Σοφία Γιανναδάκη, Ρόζμαρι Τζανάκη

Σχεδίαση εξωφύλλου

Δημήτρης Καλοκύρης

Εκτύπωση: ΤΥΠΟΚΡΕΤΑ ΑΒΕΕ

© Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών

Ιστορικό Μουσείο Κρήτης

Οίκος Ανδρέου & Μαρίας Καλοκαιρινού

Σοφοκλή Βενιζέλου 27 / Λυσιμάχου Καλοκαιρινού 7

71202 Ηράκλειο, Κρήτη

Τηλ.: 2810 283219, 2810 288708 / Fax: 2810 283754

e-mail: cretica.chronica@ekim.gr

Οι οδηγίες προς τους συγγραφείς για τη συστηματοποίηση της μορφής των άρθρων
που υποβάλλουν στο περιοδικό παρουσιάζονται στην ιστοσελίδα:

www.historical-museum.gr

Formatting guidelines for contributors to the journal can be found at:

www.historical-museum.gr

ISSN: 0454-5206

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

IAN FRAZER	
Len Frazer and the Special Operations Executive (SOE) in Crete	13
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΑΛΙΔΑΚΗΣ	
Ο πρώτος χρόνος της Κατοχής στην Κρήτη μέσα από τη μαρτυρία του Len Frazer	33
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΕΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗΣ	
Η Έρευνα για τη Μάχη του Ηρακλείου	43
ΝΙΚΟΣ ΒΑΛΑΣΙΑΔΗΣ	
Φωτογραφίζοντας το πεδίο της μάχης: Παραδείγματα από την Κρήτη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου	47
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΚΑΡΤΣΙΛΑΚΗΣ	
Η φωτογραφία στη Μάχη της Κρήτης	65
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΜΑΝΤΖΑΚΗΣ	
Το 28ο Τάγμα των Μαορί κατά τη β' φάση της Μάχης της Κρήτης: Από τη Μάχη της 42ης Οδού στην εκκένωση (26-31 Μαΐου 1941)	69
ΘΕΟ ΔΑΣΚΑΡΟΛΗΣ	
Η νεοζηλανδική συμβολή στη Μάχη της Κρήτης	89
ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ	
Από τον Μίνωα στον αντάρτη. Εικόνες της Κρήτης και των Κρητικών στη Γερμανία του 1941	95

ΚΟΣΤΗΣ S. CHRISTAKIS	
Narratives in the margins	107
ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΖΩΡΑΚΗΣ	
Επικειμένης της θύελλης... Η προετοιμασία της κρητικής Αρχαιολογικής Υπηρεσίας εν όψει του πολέμου και οι απώλειες στις αρχαιότητες της Κρήτης κατά τη διάρκεια της Κατοχής	115
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
Απόσπασμα της Έκθεσης Πεπραγμένων Ε.Κ.Ι.Μ. 2018-2020	145

Τιμώντας την ιστορική επέτειο για τα ογδόντα χρόνια από τη Μάχη της Κρήτης, η Ε.Κ.Ι.Μ. διοργάνωσε διήμερη Επιστημονική Συνάντηση με θέμα *Γεγονότα και διαχείριση της μνήμης: Κρήτη 1941/2021*, την Πέμπτη 17 και την Παρασκευή 18 Ιουνίου 2021. Στη διάρκεια της Επιστημονικής Συνάντησης παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν θέματα σχετικά με την τελευταία δίγλωσση έκδοση της σειράς ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ, Len Frazer, *Μια δύσκολη Απόδραση / No Easy Escape*, θέματα σχετικά με τη φωτογραφική αποτύπωση της Μάχης της Κρήτης και τις άγνωστες πτυχές της, με την κατοχή και τα μαρτύρια των κατοίκων της, με τις συνέχειες και τις ασυνέχειες του πολέμου στον χώρο της Κρήτης, με την απήχηση του ιστορικού γεγονότος στη Γερμανία, με τις αφηγήσεις του Sir Arthur Evans για τα γεγονότα των ημερών.

Σε συνέχεια του αφιερώματος, το Δ.Σ. της Ε.Κ.Ι.Μ. αποφάσισε να αφιερώσει το σύνολο του παρόντος τεύχους σε κείμενα που σχετίζονται με το μεγάλο αυτό ιστορικό γεγονός, θεωρώντας ότι συμβάλλει με αυτόν τον τρόπο στην καλύτερη ερμηνεία και στην αποτίμηση της πρώτης καθολικής αντίστασης ενός μικρού τόπου στις Δυνάμεις του Άξονα.

Το Δ.Σ. της Ε.Κ.Ι.Μ.